

O B S A H

Úvod	9
Metodické poznámky	11
Tvar a funkce normálních živočišných buněk v kultuře	18
Obecné tvarové vlastnosti buněk v kultuře	18
Cytoplazma	18
Mitochondrie	20
Golgiho komplex	22
Granula a vakuoly	23
Jádro	25
Růst a rozmnožování buněk in vitro	27
Rozmnožování buněk in vitro	27
Mitóza	27
Patologická mitóza	31
Přímé dělení buněk in vitro	31
Migrace buněk in vitro	33
Zvětšování buněk během kultivace	34
Záporné růstové faktory	34
Některé zákonitosti růstu in vitro	35
Stáří dárce explantátu. Doba latence	35
Stáří dárce prostředí	36
Stereotropismus a cytotropismus buněk in vitro	37
Měření růstu in vitro	38
Stimulátory a inhibitory růstu in vitro	40
Diferenciace buněk in vitro	45
Speciální morfologie a histogeneza v kultuře	45
Vazivo	50
Chrupavka a kost	51
Zuby	53
Svalová tkáň	54
Kosterní sval	54
Hladký sval	55
Srdeční sval	55
Krev, cévy a systém lymfatický	56
Kůže a přídatné kožní orgány	58
Hypofyza	59
Štítná žláza a příštítná tělíska	60
Varle a vaječník	60
Nadledviny	61
Pankreas	61
Thymus	62
Placenta	62
Trávicí ústrojí	62
Dýchací ústrojí	63
Ústrojí urogenitální	64
Nervová tkáň a smyslové orgány	64
Oko a ucho	66
Morfogeneza in vitro	67
Chování savčích vajíček in vitro	68
Vývoj časných zárodků in vitro	68
Látková výměna buněk in vitro	71
Přirozená prostředí	71

Plasma a sérum	71
Tkáňové extrakty	73
»Syntetická« prostředí	74
Význam jednotlivých složek prostředí	76
Voda a elektrolyty	76
Cukry	78
Tuky	80
Bilkoviny a jejich štěpy	80
Aminokyseliny	80
Bilkovinné štěpy	82
Bilkoviny	82
Nukleoproteidy	83
Působky	84
Vitamins	84
Hormony	85
Enzymy	86
Reakce, adaptace a alterace buněk v kultuře	87
Reakce na podněty mechanické	88
Reakce na podněty elektrické. Růst v magnetickém poli	89
Reakce na podněty tepelné	89
Reakce na podněty světelné. Výzkum účinků záření v tkáňových kulturách	90
Reakce na podněty chemické. Užití tkáňových kultur ve farmakologii	92
Adaptace živočišných buněk in vitro. Projevy návyku	94
Degenerace a smrt explantovaných buněk. Regenerace in vitro	96
Problémy stárnutí	96
Tvar a funkce nádorových buněk v kultuře	97
Morfologie nádorových buněk in vitro	97
Fysiologie nádorových buněk in vitro	103
Doba latence a růst nádorových buněk in vitro	103
Cytotropismus a stereotropismus nádorových buněk in vitro	104
Dělení nádorových buněk in vitro a jeho poruchy	105
Diferenciace nádorových buněk in vitro	106
Látková výměna nádorových buněk in vitro	106
Elektrolyty a voda	107
Cukry	107
Metabolismus tuků	108
Metabolismus bílkovin a jejich štěpných produktů	109
Aminokyseliny	109
Vyšší a nižší bilkovinné štěpy	109
Bilkoviny	110
Nukleoproteidy	110
Působky	111
Reakce nádorových tkání in vitro na zevní podněty	112
Reakce na podněty mechanické	112
Reakce na podněty tepelné	112
Reakce na záření	113
Reakce na podněty chemické	113
Vztahy mezi nádory a tkáněmi nositelů in vitro	113
Vztahy mezi nádorovými a normálními tkáněmi	113
Růst nádorových a normálních tkání v séru nositele nádoru	114
Vliv nádorů a extraktů z nádorů na normální a nádorovou tkáň v kultuře	115
Transformace normálních a nádorových tkání in vitro	116
Kancerisace explantovaných tkání	117
Kancerisace viry	118
Kancerisace explantovaných buněk látkovými činiteli	120
Kancerisace jinými činiteli	121
Studium odolnosti proti nádorovému bujení in vitro	122
Výzkum protinádorových léků v tkáňových kulturách	125
Vztahy mezi buňkami in vitro a mikroorganismy	128
Tkáňové kultury ve virologii	128

Metodické poznámky	129
Kultivační nádoby	129
Kultivační prostředí	130
Standardní kmeny buněk	131
Průkaz přítomnosti virů v kulturách a jejich identifikace. Cytopatogenní efekt	132
Kritéria skutečného pomnožení virů	136
Faktory ovlivňující pomnožování virů v tkáňových kulturách	137
Metabolické podmínky pomnožování virů v tkáňových kulturách	139
Interference a onkolysa	142
Některé otázky imunologické	143
Adaptace a vznik nových variant virů in vitro	144
Užití tkáňových kultur ve virologické praxi. Isolace virů v kulturách, diagnostika a příprava vakcín	145
Tkáňové kultury v mikrobiologii a imunologii	147
Kultivace rickettsií a protozoí ve tkáních in vitro	147
Kultivace bakterií a protozoí ve tkáních in vitro	148
Vztahy mezi živočišnými buňkami in vitro a mikroorganismy	148
Tvorba protilátek v živočišné tkáni in vitro	151
Neutralizační testy s bakteriemi a jejich toxiny	152
Buněčná imunita	153
Alergie, anafylaxe a přecitlivělost tuberkulinového typu	153
Specifita tkáňových buněk. Cytotoxická séra	154
Testy účinnosti baktericidních a bakteriostatických prostředků v tkáňových kulturách	157
Выводы	158
Summary	161
Přemnickví	163
Seznam věcný	244
Obrazová příloha	za str. 252

Ed. 59104

MUDr. Ema Holečková

TKÁŇOVÉ KULTURY

Vydalo Státní zdravotnické nakladatelství, n. p., Praha 1, Malostranské nám. 28 — Šéfredaktor nakladatelství: Doc. MUDr. Zdeněk Macek — Odpovědný redaktor: Jana Šedová — Technický redaktor: Mirko Vosátka — Korektor: Vladimír Novák — K sazbě: 10. 10. 1958 — K tisku: 19. 2. 1959 — D-595353 — Vyšlo: v dubnu 1959 — Vydání: 2. — Náklad: 800 výtisků — Stran: 256 + 12 — Vyobrazení: 12 — PAP: 11,13 — AA: 23,34 — VA: 24 — Vytisky Středočeské tiskárny, závod 1, provozovna 01, Praha 2, Hálkova 2, z nové sazby písmem Kolektiv, na papíru 9223, 70 X 100, 80 g, knihařsky zpracovaly závody Orbis, n. p., Praha 301 08 29 - 49846/56-D/1 - 1055 - 5%

Cena brož. výtisku Kčs ~~28,-~~, cena váz. výtisku Kčs ~~36,-~~
56/III-3

NOVÁ CENA Kčs 15 - - - 64